

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 27Co/88/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3118206000
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Záhumenská
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2022:3118206000.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Záhumenskej a sudkýň JUDr. Ľubice Bajzovej a Mgr. Martiny Trnavskej v spore žalobcu S., proti žalovanému U., o náhradu škody, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 30. júna 2022, č.k. 23C/32/2018-241, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku III. o náhrade trov konania m e n í tak, že žalobcovi p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania proti žalovanému v rozsahu 100 %.

Žalobca m á proti žalovanému n á r o k na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 92.503,08 eur, a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Výrokom II. v zostávajúcej časti žalobu zamietol. Výrokom III. žalobcovi voči žalovanému priznal náhradu trov konania v rozsahu 50,30 %. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie rozhodoval o nároku na bolestné a náhradu sťaženia spoločenského uplatnenia (SSU) ako škody vzniknutej pri operačnom zákroku a poskytovaní pooperačnej starostlivosti žalobcovi žalovaným. Okrem iného rozhodoval aj o mimoriadnom zvýšení SSU podľa § 5 ods. 5 zák. č. 437/2004 Z.z., kde zákon umožňuje súdu zvýšiť SSU najviac o 50 % v prípade existencie dôvodov hodných osobitného zreteľa. Pôvodne sa žalobca na základe lekárskeho posudku domáhal bolestného, zhodnoteného na 475 bodov, v sume 8.388,50 eur (pri hodnote bodu 17,66 eur), náhrady za sťažené spoločenské uplatnenie, zhodnotenej na 2 250 bodov, v sume 39.735,00 eur. Vzhľadom na závažný zdravotný stav žiadal priznať z dôvodov hodných osobitného zreteľa aj zvýšenie náhrady za SSU o 50 %, teda o 19.867,50 eur, teda celková suma za náhradu za SSU bola 59.602,50 eur. V priebehu konania navrhol rozšírenie žaloby, keď na základe znaleckého posudku vznikol žalobcovi ďalší nárok na základnú náhradu za SSU vo výške 36.732,80 eur (2 080 bodov x 17,66 eur) a z dôvodov hodných osobitného zreteľa žiadal žalobca zvýšenie tejto náhrady o 50 %, teda o sumu 18.366,40 eur a vo výsledku sa domáhal zaplata 8.388,50 eur titulom bolestného a 123.090,20 eur titulom sťaženého spoločenského uplatnenia. Súd prvej inštancie konštatoval, že výška náhrady za bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia bola uplatnená podľa bodového ohodnotenia z lekárskeho posudku, avšak žalobca žiadal zvýšiť náhradu za SSU o 50 %. Súd prvej inštancie mal za preukázanú existenciu okolností hodných osobitného zreteľa k zvýšeniu náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v zmysle § 5 ods. 5 zák. č. 437/2004 Z.z., avšak vzhľadom na individuálne okolnosti prípadu považoval za primerané zvýšenie tejto náhrady o 10 %. Mal za to, že zistené okolnosti na strane žalobcu neodôvodňovali ním navrhované zvýšenie o 50 %. Konštatoval, že podľa základného bodového ohodnotenia náhrada za bolestné je 8.388,50 eur (475 bodov x 17,66 eur), základná náhrada za sťažené spoločenské uplatnenie z lekárskeho posudku je 39.735,00 eur (2 250 bodov x 17,66 eur), zvýšenie tejto náhrady o 10 % je 3.973,50 eur, náhrada za sťažené spoločenské uplatnenie z psychiatrického posudku je 36.732,80 eur (2 080 bodov x 17,66 eur), zvýšenie tejto náhrady o 10 % je 3.673,28 eur. Celkom teda súd prvej inštancie priznal žalobcovi náhradu škody vo výške

92.503,08 eur a v zostávajúcej časti žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol podľa zásady úspechu v zmysle § 255 ods. 1 CSP s odôvodnením, že žalobca bol úspešný v rozsahu 75,15 %, žalovaný v rozsahu 24,85 %, preto žalobcovi priznal náhradu trov konania v rozsahu 50,30 % (75,15 - 24,85).

2. Proti rozsudku čo do výroku o náhrade trov konania - výrok III. podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Navrhol, aby odvolací súd výrok o náhrade trov konania zmenil tak, že žalobcovi voči žalovanému prizná náhradu trov konania v plnom rozsahu a zároveň prizná žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania. Uviedol, že napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie po vykonaní dokazovania vyhovel jeho žalobe o náhradu škody na zdraví z titulu bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia vo výške 92.503,08 eur, pričom celková suma, ktorú požadoval od žalovaného, predstavovala 123.090,20 eur, do tejto výšky súd žalobu zamietol. Z dôvodov rozsudku vyplýva, že údajný procesný neúspech pri rozhodovaní o náhrade trov konania spočíva v časti, ktorej stanovenie výšky patrí výlučne do úvahy súdu. Dôvodil, že i keď CSP účinný od júla 2016 výslovne neobsahuje ustanovenie, ktoré mal bývať § 142 ods. 3 O.s.p., kde sa *expressis verbis* uvádzalo, že ak výška priznanej sumy závisí od úvahy súdu alebo znaleckého dokazovania a súd prizná menej ako žalobca požaduje, nie je to jeho procesný neúspech a prináleží mu plná náhrada trov konania. Uviedol, že v súčasnosti v CSP táto možnosť nie je výslovne uvedená. Medzičasom sa však vyvinula záväzná a jednoznačná prax najvyšších súdnych autorít, ktorá ustálila, že aj v zmysle ust. § 255 ods. 1, 2 CSP súd prizná strane náhradu trov konania v plnom rozsahu, keď mala neúspech iba v časti, ktorá závisela iba od úvahy súdu. Zdôraznil, že zámerom zákonodarcu, tak ako to vyplýva z dôvodovej správy k CSP bolo, aby sa princíp vyjadrený v § 142 ods. 3 O.s.p. uplatňoval aj naďalej, t.j. v období po nadobudnutí účinnosti CSP, a to na základe interpretácie všeobecného § 255 CSP v súlade s článkom 2 ods. 1, článkom 3 ods. 1 a článkom 4 CSP. Poukazoval na znenie dôvodovej správy k predmetnému ustanoveniu CSP, ako aj na komentár CSP vydaný nakladateľstvom C. H. BECK z roku 2016, ako aj na rozhodnutia iných súdov.

3. Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhol potvrdenie napadnutého rozsudku. Mal za to, že súd musí vychádzať z pomeru „úspechu vo veci“ čo do právneho základu a čo do výšky priznaného nároku s tým, že právnym princípom priznania náhrady trov je, že strany konajú na vlastné nebezpečenstvo a nesú tak zodpovednosť za výsledok sporu. Uviedol, že súd pri rozhodnutí o náhrade trov konania vychádzal zo záverov rozhodnutia NS SR sp. zn. 3Cdo 209/2017, 3Cdo 464/2015 s odôvodnením, že súd musí dbať o to, aby priznaná výška tejto náhrady bola založená na objektívnych a rozumných dôvodoch a aby medzi výškou priznanej náhrady a spôsobenou škodou existoval vzťah primeranosti. Rovnako poukazoval aj na iné rozhodnutia v obdobných veciach.

4. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 379 a § 380 CSP v napadnutej časti - vo výroku III., bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku o náhrade trov konania medzi žalobcom a žalovaným je potrebné podľa § 388 CSP zmeniť.

5. Rozsudok súdu prvej inštancie v jeho výrokoch I. a II. nepreskúmal, keďže tieto suspenzívnym účinkom odvolania dotknuté neboli.

6. Z obsahu odvolania vyplýva, že žalobca spochybňuje správnosť právneho posúdenia veci súdom prvej inštancie pri rozhodovaní o výške nároku na náhradu trov konania, ktorá mu bola priznaná v rozsahu 50,30 % podľa zásady úspechu v zmysle § 255 ods. 1 CSP.

7. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

8. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

9. Do aplikácie ust. § 255 CSP sa premieta zásada úspechu v spore, ako esenciálne kritérium priznania náhrady trov konania. Úspech vo veci súd vždy skúma tak čo do právneho základu veci, ako aj čo do výšky priznaného nároku. Plný úspech v spore sa v zásade zisťuje porovnaním žalobnej žiadosti a výroku, ktorým sa rozhodlo vo veci. U žalobcu v zásade ide o plný úspech vo veci vtedy, ak bolo žalobe v plnom rozsahu vyhovené. Tak za účinnosti predchádzajúceho procesného predpisu (Občianskeho súdneho poriadku - § 142 ods. 3), tak za súčasného procesného kódexu (vychádzajúc z komentára k ust.

§ 255 CSP) bolo a je možné priznať strane plnú náhradu trov konania, aj keď bola úspešná iba čiastočne, ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od znaleckého posudku alebo od úvahy súdu a v ktorom prípade, pokiaľ ide o trovy právneho zastúpenia takto „čiastočne“ úspešného účastníka, sa základná sadzba tarifnej odmeny advokáta vypočíta z výšky súdom priznaného plnenia. Teda zásada úspechu vo veci sa uplatňuje aj v konaniach, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu. V týchto prípadoch nejde o procesne neúspešného žalobcu za predpokladu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku, príkladom čoho je spor o náhradu SSU (tiež jeho mimoriadneho zvýšenia), v ktorom si žalobca túto náhradu ocení spravidla vyššie, ako na koľko mu ju odhadne súd podľa výsledkov vykonaného dokazovania. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania treba rozlíšiť, čo je základné a čo je sprevádzajúce. Pokiaľ súd aspoň v časti uplatňovanú náhradu prizná, niet sporu o tom, že žalobca je v základe sporu plne úspešným, pričom výška samotnej náhrady (plnenia) závisí od úvahy súdu, čo však nemôže viesť k záveru o jeho procesnom neúspechu.

10. V súvislosti s posudzovaním procesného úspechu strán sporu v konaní, ktorého predmetom je nárok, ktorého dôvodnosť a výšku je možno len predvídať, pretože závisí od znaleckého posudku, resp. úvahy súdu, tak ako to bolo v prípade žalobcu, dáva odvolací súd do pozornosti právnu vedu i praxou akceptovaný názor, podľa ktorého zásada úspechu vo veci (§ 255 CSP) treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch však žalobcu, ktorému bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku, nemožno považovať za procesne neúspešného a ad absurdum ho zaťažovať procesnou zodpovednosťou za predvídanie „presného“ výsledku konania. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania je potrebné rozlíšiť, čo je základné a čo sprevádzajúce. Za základné sa považuje rozhodnutie, že do žalobcovho práva bolo zasiahnuté, výška ujmy je potom druhotná a nadväzujúca. Rovnako odborná otázka posudzovaná znalcom môže presahovať možnosti strany sporu, ktorá napr. výšku škody „iba“ odhaduje. Aj tu je primárny fakt, že škoda bola spôsobená; jej výška nasleduje. Žalobcu v takejto veci preto treba považovať za plne procesne úspešného, keďže mal plný úspech, čo sa týka základu uplatneného nároku, a súčasne výška plnenia, vyplývajúca z jeho procesného úspechu, závisela výlučne od úvahy súdu (I. ÚS 24/2021, pozri aj II. ÚS 397/2020, II. ÚS 225/2020).

11. S ohľadom na predmet konania odvolací súd konštatuje, že vec žalobcu je práve tým prípadom, keď výška plnenia bola čiastočne závislá od znaleckého posudku (bolestné a náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia) a bezpochyby čiastočne aj od úvahy súdu (mimoriadne zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia), a teda prípadom odôvodňujúcim osobitné posudzovanie úspechu a neúspechu v konaní s dôsledkami na rozhodovanie o trovách konania.

12. Výška plnenia závisela od znaleckého posudku a od úvahy súdu, čo v danej veci ústi do záveru, že žalobca bol v konaní pred súdom prvej inštancie plne úspešný, preto mu patrí proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

13. Vzhľadom na to odvolací súd zmenil výrok III. rozsudku súdu prvej inštancie tak, že žalobcovi proti žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

14. Odvolací súd rozhodol o trovách odvolacieho konania podľa ust. § 396 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobca ako v odvolacom konaní plne úspešný má nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania proti neúspešnému žalovanému v rozsahu 100 %.

15. O výške náhrady trov konania žalobcu rozhodne súd prvej inštancie podľa § 262 ods. 2 CSP samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

16. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov tri ku nule (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).